

Nr 426

Láhka**boazodoalu ja luondduealáhuslága ruhtadanlága rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis cuoŋománu 13. beaivve 2007

Riikkabeivviid mearrádusa mielde

rievdaduvvo ođđajagimánu 21 beaivve 2000 addojun boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) 2 §` 1 momeanta, 21 §` 1 momeanta, 23 §` 1 ja 2 momeanta, 24 §` 1 momeanta, 25 §` 2 momeanta, 26 §` 1 momeanta, 27 §` 2 momeanta, 28 §` 3 momeanta, 29 §` 2 momeanta, 31 §` 2 momeanta, 35 §` 1 momeanta, 37 §` 1 momeanta, 39 §` 2 momeanta, 40 §` 1 ja 2 momeanta, 42 §` 3 momeanta, 45 §` 1 momeanta, 50 §` 2 momeanta, 55 §` 1 momeanta, 56 §` 1 momeanta, 60 §, 64 §` 2 ja 3 momeanta sihke 74 §, dakkárin go dain lea 31 §` 2 momeanta, 40 §` 1 ja 2 momeanta ja 45 §` 1 momeanta lágas 275/2004, ja

lasihuvvo láhkii ođđa 76 b § čuovvovaččat:

2 §

Guoskadansuorgi ja eatnandiedalaš guoskadanguovlu

Dat láhka guoskaduvvo Eurohpa eanandoalu gárggideami eanandoalloruhtaráju (dálanguovloruhtaráju) doarjagis eanandoalu gárgeheapmái addoju n ráđi ásahusas (EO) Nr 1698/2005, maŋnelis EO` dálanguovllu gárgehanásahus, dárkkuhuvvon doaibmabijuide. Dasa lassin láhka guoskaduvvo EO` márkanortniidanásahusa vuodul máksinvuloš EU-oasseruhtadanvuloš doarjagiidda ja álbmotlaš dievasmahtti dálanguovllu gárgehandoaibmabijuide.

HE 218/2006
MmVM 20/2006
EV 282/2006

21 §

Stáhtaloanat ja daid reantu

Loatnaaddilágádusat sáhttet juolludit loana eanan- ja meahccedoalloministeriija čujuhan eanandállodoalu gárgehanruhtaráju ruđain (stáhtaloanat). Dálanguovlolágádus mearrida loana juolludeamis loatnaaddilágádussii dan várás, mii gárgehanruhtaráju ruđaiguin sáhtta ollašuohttojuvvot.

23 §

Buhtadusat, mat máksojuvvojit stáhtaloanain

Dálanguovlolágádus mearrida oaiveopmodaga ja reanttuid buhtadusas, mii máksojuv-

vo loatnaaddilágádussii stáhtaovddasvástádusa vuodul. Ovdal buhtadusa nannema Dálonguovlolágádus galgá eilget, ahte velggolaèèa ja vejolaš dáhkkideaddji máksinnávccahisvuoda geažil boahtti loahpalaš massin lea gávnnavuvvon ja ahte massima ii sáhte gokèat ruðaiguin, mat ožžojuvvojit dáhkadussan adnojuvvon opmodaga vuovdimis. Dáhkádusa vuovdin ii goitge gáibiduvvo dalle, go velggolaš dahje loanas vásttolaš goalmmat olmmoš oažžu fitnodatsaneremis dahje priváhtaolbmo vealgeordnemis dahje eará dansullasaš ordnemis dahje dáhkadusovddasvástádusa ordnemis doallat dáhkadussan adnojuvvon opmodaga. Buhtadusa máksá loatnaaddilágádussii Dálonguovlolágádus eanadallodoalu gárgehanruhtaráju ruðain.

Jos loatnaaddilágádus oažžu buhtadusa máksima manñel loatnaoázžus berrojuvvot èoggokeahtá báhcán oanádusaid ja reanttuid, de dat galgá ovddosmáksit daid Dálonguovlolágádussii eanandállodoalu gárgehanruhtarádjui merkejuvvot boadusin. Dálonguovlolágádus mearrida loatnasaddilágádussii máksujuvvon buhtadusa ruovttoluottabearramis loatnaoázžus.

24 §

Buhtadusohcamiid giedahallanáigi ja buhtadusaid manñonanreanttut

Dálonguovlolágádus galgá giedahallat stáhtaloana buhtadusohcamuša golmma mánu sisa das, go loatnaaddilágádusa ohcamuš lea bohtán Dálonguovlolágádussii ja velggolačča ja vejolaš dáhkkideaddji máksinnávccahisvuodas čuvvon loahpalaš massin lea gávnnavuvvon. Jos buhtadusohcama čovdimii dárbbášuvvo loatnaaddilágádusas lassičilgehus, de rehkenastojuvvo golmma manu mearreaigi das, go Dálonguovlolágádusa bivdin lassičilgehusat leat doaimmahuvvon. Jos giedahallan bistá badjel mearreaiggi, de stáhta lea geatnegahttojuvvon máksit badjelmannanáiggi manñonanreanttu reantolága (633/1982) 4 §` 1 moeanttas dárkkuhuvvon reantodási mielde.

25 §

Stáhtaloana ovddosmáksin

Loatnaaddilágádusa buhtadusohcamuša geažil addojuvvon Dálonguovlolágádusa mearradusa miel mávssuid galgá máksit čieža bänkobeavvi sisa das, go loatnaaddilágádus lea ožžon mearrádusa diehtun.

26 §

Reantodoarjjaloanaid reantu

Loatnaaddilágádusa reantodoarjjagis bearan ollesreanttu sturrodas oažžu leat eanemusat dan reanttu sturrosaš, man bänku bearrá seammalágán dárkkuhusaide dábálaš eavttuid mielde juolluduvvon dábálašreanttot loanain, maidda leat lasihuvvon badjelmearálaš reantodoarjjaloanaid mieðihan- ja dikšungolut. Dálonguovlolágádusas lea vuoigatvuohta orrut dohkketkeahtá loana reantodoarjjaloatan, jos loana ollesreantu spiehkasta ovdal máinnašuvvon reanttus.

27 §

Loatnajuolludeami almmolaš njuolggadusat

Raddehusa ášahusain mearriduvvo dárkileappot doarjjaohcamušain gáibiduvvon cealkámušain, loatnarudaid loktemis, barggu ollašuttináiggi, máksingeahpádusain, oanádusaid ja reanttuid bearramis, mávssuid máksináigemearis, loatnasirdimiin, badjelmearálaš oanádusain ja daid váikkuhusas máksimuššii boahtti oanádusaide, oaiveopmodaga dáfus smávva oažžuma máksimis, stáhtaloanaid stáhtaovddasvástádusa ollašuttimis ja eará lága juolludan- ja dikšunáššiin. Dálonguovlolágádus sáhtá addit teknihkalašlundosaš mearrádusaid lága juolludan- ja dikšunmeannudemiin sihke loatnaeavttuid rievadanmeannudeamis.

28 §

Stáhtaloanaid ja reantodoarjjaloanaid ruhta-johtin

Dálonguovlolágádus sáhtá mearridit, goas

loatnaaddilágádusat sáhttet doaimmahit ovdalis máinnašuvvon doaimmaid almmá guovddášruhtalágádusa dahje ruhtadeami bálvalanfitnodaga haga. Dálonguovlolágádus vuolláieállá 1 momeantta 3 euoggás dárkkuhuvvon vealgegirjiid stáhta ovddas.

29 §

Loatnaaddilágádusa goluid buhtten

Dálonguovlolágádus mearrida stáhtaloana dikšumis loatnaaddilágádussii máksjuvvon 1 momeanttas dárkkuhuvvon buhtadusaid bearramis loatnaaddilágádusas ruovttoluotta muhtin oassái dahje ollásit, jos loatnaaddilágádus ii leat dikšon stáhtaloana dán lágas dahje dan vuodul mearriduvvon vuogi mielde dahje buori bánkovuogi gáibádusa mielde. Ruovttoluottabearrámmii sáhtta riepmat oba loatnaáiggis nu ahte 43 ja 44 §` ruovttoluottabearrama njuolggadusat eai dan eastte.

31 §

Eaktodáhtolaš vealgeordnema ráddjehusat

Eaktodáhtolaš vealgeordnemis ii sáhte mieđihit máksinfriddjavuođa stáhtaloana oanádusaide, jos loana gálvodáhkádus dahje lotnii fitnodat- dahje eará dansullasaš doaimmas addojuvvon dáhkádus dorvvasta oanádusaid máksima. Velggolačča vistti seailluheami, fitnodaga doaimma dorvvasteami dahje eará earenoamáš vuđolaš ákkaid dihte sáhtta máksinfriddjavuohta goitge mieđihuvvot. Ohcamuš galgá dán dáhpuh-sain doaimmahuvvot Dálonguovlolágádusa čoavdimii.

35 §

Eiseválddit

Dán lága ollašuhttimis fuolahit eanan- ja meahccedoalloministeriija, Dálonguovlolágádus, bargofápmo- ja ealáhusguovddážat ja gielddaid dálonguovloealáhuseiseválddit.

37 §

Bearráigeahèèu

Dálonguovlolágádusa geatnegasvuohtan lea lágideit ruđaid geavaheami bearráigeahèèu nu, ahte dárbbášlaš ruđaid geavahan- ja euovvundieđuid bakte sáhtta oaidnit, leatgo doarjaga juolludan- ja máksineavttut leamaš leahkimin ja leatgo doarjaga juolludan- ja máksineavttut euovvojuvvon.

39 §

Bearráigeahèèu loatnaaddilágádusaid siste

Loana juolludan ruhtalágádus lea geatnegahttojuvvon addit Dálonguovlolágádussii bienalaš bivdaga vuodul dakkár dieđuid, mat dárbbášuvvojit dan čilgema várás, leago loatnaohcci leamaš doarjaga dárbbus. Dat lea maiddá geatnegahttojuvvon addit eanan- ja meahccedoalloministeriijai ja Dálonguovlolágádussii daid dieđuid ja dárkkisteapmái daid áššegirjiid, mat dárbbášuvvojit dan gávnaheami várás, leatgo loatnaeavttut ja Eurohpa ovtastumi njuolggadusat, dát láhka ja dan vuodul addojuvvon njuolggadusat ja mearrádusat muđuid čuvvojuvvon. Ovdalis máinnašuvvon dieđuidaddingeatnegasvuohta guoská maid dieđuid, mat galget dollojuvvot suollemassan.

40 §

Dárkkistanvuoigatvuohta

Eanan- ja meahccedoalloministeriijas, Dálonguovlolágádusas ja bargofápmo- ja ealáhusguovddážiin lea vuoigatvuohta ovdalgihtii ilmmukeahhtá ollašuhttit dán lágas dárkkuhuvvon ruhtadoarjagiid, loanaid ja eará doarjagiid juolludeami, máksima ja geavaheami eavttuid čuovvuma bearráigeahčus dárbbášlaš dárkkistusaid.

Bearráigeahču ja dárkkistusaid áššáigullevaš ollašuhttima várás eanan- ja meahccedoalloministeriija ja Dálonguovlolágádus sáhttiba fápmudit nuppi eiseválddi dahje olgobeale rehketdoallodárkkisteaddji doaim-

mahit 1 momeanttas máinnašuvvon doarj-
jahámiid dárkkistusaidd, mat čuhcet doarjaga
gaskkusteddiide, miediheaddjiide ja ožžuide.
Rehketdoallodárkkisteaddji galgá leat reh-
ketdoallodárkkistanlágas (936/1994) dahje
almmolaš hálldahusa ja ruhtadoalu rehket-
doliin addojun lágas (467/1999) dárkkuhuv-
von dohkkehuvvon rehketdoallodárkkis-
teaddji dahje rehketdoallodárkkistanorganisa-
šuvdna. Rehketdoallodárkkistanorganisašuv-
dna galgá nammadit dárkkistusas ovddasväs-
tideaddji rehketdoallodárkkisteaddji. Dárkki-
stanbarggu ollašuhttima fápmuduvvon olb-
mui guoskaduvvo hálldašanláhka
(434/2003), giellaláhka (423/2003), sámi
giellaláhka (1086/2003) ja eiseválddi do-
aimma almmolašvuodas addojun láhka
(621/1999). Rehketdoallodárkkisteaddjit,
geat ollašuhttet dárkkistusa, doibmet virge-
ovddasvástádusain.

42 §

*Suollemassan dollojuvvot oaivvilduvvon
dieđuid luobaheapmi*

Dán lága ollašuhttineiseválddiin lea
suollemassandoallangeatnegasvuoda eastte-
keahtá vuoigatvuohta luobahit maidái ea-
nan- ja meahccedoalloministerijai, Dálon-
guovllolágádussii ja Eurohpa ovtastumi
áššáigullelaš eiseválddiide muđuid čiegusin
dollojuvvot oaivvilduvvon dieđu, mii lea
dárbblaš bearráigeahčadettiin, ahte Euroh-
pa ovtastumi láhkamearrádušat leat
čuvvojuvvon juolludettiin doarjaga, man ruh-
tadeapmái ovtastupmi lea oassálastán.

45 §

Ruovttoluottabearrama doaibmaváldi

Eanan- ja meahccedoalloministeriija ja
Dálonguovllolágádus mearrideaba iežaska
miedihan doarjagiid ruovttoluottabearramis
ja daid máksima heahtiheamis. Muđuid doar-
jaga ruovttoluottabearramis ja máksima
heahtiheamis mearrida bargofápmo- ja
ealáhusguovddáš. Doarjja galgá berrojuvvot
ruovttoluotta govtolaš áiggis vuhtii váldde-

dettiin ruovttoluottabearrama ágga ja olbmo
máksinnákca. Doarjaga ruovttoluottamák-
sináigi oažžu leat eanemusat jagi ja stáhtalo-
ana ruovttoluottamáksináigi eanemusat
guovtti jagi guhkkosaš. Loana ja doarjaga
eretcelkkedettiin ja doarjaga ruovttoluotta
bearadettiin galgá semmas mearriduvvot,
galgago máksimuššan mearriduvvon oaive-
opmodat máksujuvvot hávil vai mángga ea-
ris. Doarjaga ii oaččo bearragoahtit ruovtto-
luotta šat dan maŋnel, go logi jagi leat gollan
doarjaga maŋimus eari máksimis.

50 §

*Ruovttoluotta máksimuššan mearriduvvon
meari reantu ja maŋnonanreantu*

Dálonguovllolágádus sáhtá earenoamáš
ákka geažil mearridit, ahte 1 momeanttas
dárkkuhuvvon reantu guđđujuvvot muhtin
oassái dahje ollásit bearakeahtá, jos
doarjjaoažžu meannudeapmi lea dáhpáhu-
van litnudeaddji áššiid diliid ráđdedettiin
dahje su dili lea boarisvuoda, buohccivuoda,
bissovaš bargonávccahisvuoda, bákkolaš
ekonomalaš váttisvuodaid dahje eará vásti-
deaddji ákka dihte dakkár, ahte reanttut eai
oaččujuvvole berrojuvvot.

55 §

Nuppástusohcanvuoigatvuohta

Áššeoasálaš oažžu ohcat nuppástusa
Dálonguovllolágádusa ja bargofápmo- ja
ealáhusguovddáša dán lága vuodul dahkko-
juvvon mearrádussii nu ahte váidala dálon-
guovllealáhusaid váidalanlávdegoddái 30
beaivve siste das, go son lea ožžon dieđu
mearrádusas.

56 §

Nuppástusohcanmeannudeapmi

Váidalančála sáhtá doaimmahuvvot
nuppástusohcaneiseváldái dahje dan bar-
gofápmo- ja ealáhusguovddášii, man

mearrádussii nuppástus ohccojuvvo. Jos nuppástus ohccojuvvo dán lága vuodul Dálonguovlolágádusa addin mearrádussii, de váidalančála sáhtta doaimmahuvvot maid Dálonguovlolágádussii. Dálonguovlolágádus ja bargofápmo- ja ealahusguovddáš galgaba doaimmahit váidalančállosa sihke áššis čoggon áššegirjiid ja cealkámušaska váidalusas dálonguovloealahusaid váidalanlávdegoddaí.

60 §

Giedahallanmávssu bearran

Dán lága vuodul addojuvvon mearrádusain berrojuvvo máksu nugo mávssuid bearramis sierra mearriduvvo. Mearrádusaid bargofápmo- ja ealahusguovddáša vealgeordnemis ja loanaid

eará máksingeahpádusain ja doarjaga juolludeamis oažžu goitge nuvttá. Mearrádusaid vealgeordnemis ja loanaid eará máksingeahpádusain oažžu nuvttá maiddaí dálonguovloealahusaid váidalanlávdegottis.

64 §

Dárkilit njuolggadusat ja mearrádusat

Eanan- ja meahccedoalloministeriija ása-
husain mearriduvvojit doarjunvuloš doaib-
mabijuid dohkálaš golut, doarjunvuloš ol-
lesinvesteremiid eanemusmearit, fidnu ja do-
aibmabiju ollašuhttináigi ja doarjaga sirdin.
Eanan- ja meahccedoalloministeriija ása-
husain sáhtta mearriduvvot maid doarjaga
ohcan-, juolludan- ja máksinmeannudeapmi.

Dálonguovlolágádus addá dárkilit mearrádusaid ohcci iešgoasttidanossodagas ja mot vealgeordnema goluid buhttemiin meannuduvvo. Dálonguovlolágádus addá mearrádusaid dárbbášlaš máksinválmmas-
vuohta-, gánnáhahttivuohta- ja eará reh-
kenastimiid, dálonguovlofitnodagaid gárge-
hanplánaid ja vealgeordensoahpamušaid
ráhkadanvuogis. Dasa lassin Dálonguov-
lolágádus addá mearrádusaid gávpe- ja veal-

gegirjelávain sihke ohcamuš-, soahpamuš- ja mearráduslávain sihke mearrádusaid loanaid ja doarjagiid dikšuma furken-, čuovvun- ja bearráigeahččovuogádagaid ovttaskasčuoggáin.

74 §

Ovddit láhkamearrádusaid miel loanaid stáhtaovddasvástádus

Ovdal dán lága fápmuibohtima gusto-
deaddji lága láhkamearrádusaid vuodul ea-
nandállodoalu gárgehanruhtaráju ruđain juol-
luduvvon stáhtaloanaid stáhtaovddasvástádus
oasis čuvvojuvvojit njuoggadusat, mat ledje
fámus dán lága fápmui boadedettiin. Dálon-
guovlolágádus mearrida goitge loatnaad-
dilágádussii stáhtaovddasvástádusa vuodul
oaiveopmodaga ja reanttuid buhtadusas, mii
máksojuvvo.

76 a §

Dálonguovlolágádusa barggut maid dagahit ovddit láhkamearrádusat

Dan easttekeahttä, mii 70–76 §:in mearri-
duvvo ovdal dán lága fápmui boahtima
šaddan vuoigatvuohtagaskavuhtii guoska-
dahtti njuolggadusain, mearrádusain ja soah-
pamuševttuin, eanan- ja meahccedoallomi-
nisteriija diehtobálvalanguovddázii gullan
bargguid dikšu Dálonguovlolágádus, jos dat
eai leat sierra lágain sirdojuvvon Stáhtakán-
tuvrra dikšumii.

Dát láhka boahtá fápmui miessemánu 1
beaivve 2007.

Ovdal dán lága fápmuibohtima sáhttet
álggahuvvot lága ollašuhttima gáibidan do-
aimmat. Dat eanan- ja meahccedoallominis-
teriija addin mearrádusat, rávvagat,
mearrádusat ja ása-
husat, mat gullet Dálon-
guovlolágádusa bargguide, báhcet fápmui
ovddit eavttuid mielde.

Dán lága fápmui boadedettiin sirdásit dat
áššit, mat leat doaimmahuvvome eanan- ja
meahccedoalloministeriijas, ja mat dán dahje

eará lága dahje lága vuodul addojun ásahusa
mielde gullet Dálonguovlolágadusa barg-
guide, jearaldatvuloš lágádusa gieđahallamii.
Lága 23 §` mielde buhtadusohcamušat mat

leat doaimahuvvome eanan- ja meahccedoal-
loministeriijas, čovdojuvvojit goitge eanan-
ja meahccedoalloministeriijas.

Helssegis cuoŋománu 13. beaivve 2007

Dásseválddi Presideanta

TARJA HALONEN

Eana- ja meahccedoalloministtar *Juha Korkeaoja*